

1886-07-27

AFSENDER

Jens Ferdinand Willumsen

MODTAGER

H.C. Vantore

FAKTA

Dokumenttype:

Brev

Sprog:

Dansk

Omtalte personer:

Niels Christian Bøving

Det Kongelige Danske Kunstakademi

Jes Jacobsen

William Kiørboe

Omtalte steder:

Helenekilde, Tisvildeleje, Danmark

Mårum, Danmark

Refsnæs, Danmark

Roskilde Domkirke, Danmark

Kalundborg, Danmark

Isefjord, Danmark

Nykøbing Sjælland, Danmark

Dragsholm, Danmark

DOKUMENTINDHOLD

Jes Jacobsen er død, og Willumsen fortryder, at de ikke fik skrevet sammen i den sidste tid. Willumsen er værnepligtig på Garnissionssygehuset, hvilket han ikke bryder sig om. Han har kun fået én enkelt ven - Niels Chirstian Bøving - hvis forældres villa, Willumsen skal udføre et maleri af. Willumsen spørger, om Vantore vil med ud på en længere fodtur i det nordvestlige sjællænd. Han beskriver ruten i detaljer.

TRANSSKRIFTION

I

Kjøbenhavns Garnisons Sygehus

d. 27. Juli 1886.

Min Ven. Hansen!

Tak for det sidste Brev Du, det skulde glæde mig om vi nu atter begyndte at skrive rigtig til hinanden, ja, jeg ved nok at det ikke er din Skyld; men jeg troer ogsaa jeg vil være undskyldt, for alt dette herinde, det adspredte mig en Tid, saaledes at jeg ingenting gad, hverken legemligt eller aandeligt, saaledes kan et Liv, som man ingen Interesse har af, sløve en, - nu da det snart er forbi saa begynder jeg igjen at leve op, tænkende paa den Fremtid, som skal følge ovenpaa. Ingen rigtigtige Venner har jeg forskaffet mig i min Omgang der er ingen som sympatiserer med mig, den eneste som jeg har Agtelse for, en Boghandler, - som heder Bøving, og som jeg betragter for et meget dannet Menneske, han har god Forstand paa alt literært og Skuespil; men paa bildende Kunst, har han ikke nogen rigtig alvorlig Tanke at vise, saa er han saadan en underlig én som Menneske taaler ikke at faa at vide sine Fejlmeninger, saa bliver han affejende gal, hidsig skulde jeg skrive. Jeg har forresten raderet ham, og jeg troer, at kunde glæde mig

ved et godt Resultat, det er jo saa sjældent at opnaa ved Radering for os unge, idethele har jeg kastet mig over Radering med en fordærderlig Iver, som maaske tillige med den forrige Omtalte Grund, gjør at jeg ikke har skreven saa tidt som jeg burde, det fortryder mig højlig i de sidste Dage, at jeg i den sidste Tid slet ikke har coresponderet med Jes, især da han skulde dø, for det sidste Brev jeg har fra ham er helt inde fra Vinterens Kærne, det kom samtidig med det jeg var oppe, hos Dig, med paa dit Atelier. Og det var jo ikke saa saadan særlig indholdsrig; men hvem vidste at han skulde dø, derfor Hansen bør du nu i dine fremtidige Breve til mig fortælle mig om Eders sidste Corespond[ance] som jeg har en Anelse om skulde være righoldig, for han hørte dog ligesaa godt mig til som Dig til. Jeg vil fortælle Dig at jeg ligesom Du føler Trang til at vise Jes min

Deltagelse paa en eller anden Maade enten det nu skal [være] ved Krands eller Andet; men en Ting synes jeg at vi snart kan blive enige om, og det er paa ingen Maade opfordre nogen af vore Akademi Kamerater til at vise deres Deltagelse, de satte ikke synderlig stor Pris paa ham, medens han omgiktes dem, hvorfor skulde de nu græde Krokedilletaarer da han er død, nej lad os to slutte os sammen, vi ere dog de eneste som vare hans Venner og som vist ogsaa ere de

2.

eneste som vil vedblive at være det og som vil holde ham oppe paa Grundlag af det faa som han har lavet.

Nu lader vi det imidlertid bero til vi træffes igjen, det varer vel ikke saa længe, saa har jeg vel ogsaa bedre Raad til et eller andet.

Jeg bruger nemlig i denne Tid Pengene til en Subskription paa "Ude og Hjemme" som jeg traf tilfældig hos en Boghandler. Mine Tænder løb i Vand, da jeg saa det og jeg kunde ikke modstaa, jeg faar det i Kvartaler, et om Ugen til 1 Kr. 25. Og der er 28 Kvartaler, saa det bliver egentlig en temmelig dyr Historie naar jeg bliver færdig, jeg mangler vel $\frac{1}{2}$ Del endnu; men saa har jeg ogsaa en Samling af fortrinlige Ting, om der maaske findes mange middelmaadige Tegninger, saa findes der saa mange desflere fortrinlige Afhandlinger om Kunst og Kunstnere som ret kan fryde mig i mit Inderste.

Forresten har jeg faaet en Bestilling, selv om den er saa kjedelig som vel muligt saa faar jeg dog altid 150 Kr i Lommen, og det er jo altid til Noget. Opgaven bestaar i at male Bøvings Faders Villa af, og hvis der bare var noget særligt kjønt ved Villa og Omgivelse saa var der naturligvis mere Haab om at kunde male noget kjønt; men Villaens Facade er

fuldstændig jævn og flad med fem alm. Vinduer i uden Spor af Arkitektonisk Prydelse, foran Huset (som forresten er beklisteret med en Veranda af Pindeværk) findes de alm. afklippede Græsplaner med et Rosenbed, jeg har maatte bruge al min Omtanke for at finde et Sted hvorfra den ser bedst ud, og "ingen Grene fra Træer maatte skule noget af Huset", den store grimme Facade skulde [skure] en i Øjnene – Jeg har malet det i sen Eftermiddags Belysning, saa Solen kun skinner paa den Øverste Del af Huset og Solens gyldne Skjær falde ind mellem Stammerne. I Forgrunden et stort Kirsebærtræ hvis Grene ikke er fri for at være næsvise mod Husets Facade. [D]et staaer mørkt fra de solbeslyste Baggrundstræer, jeg har maattet forsøge at tage hele Opgaven fra en anden Side en[d] den af Ejeren tænkte – "et tro fotografisk Billede af Hus og Træer^[1] – jeg laver det til den sidste Time paa en Sommerdag i en Villas Have, som jeg tænk[er] skal have mere Almen Interesse end den første.

En Gang om Ugen og hver anden Søndag, som er mine Fridage tilbringe jeg derude i Jægerborg Alle

Naar dette Liv herinde er til Ende tænker jeg at jeg atter skulde tilbagevinde min gamle Friskhed og Villiekraft, som fuldstændig er forsvund[en] under dette Skjørteregimente, den 29 August bliver jeg permiteret og saa vil jeg ud at rejse

3.

og nyde Livet som saa skændigt er berøvet mig af vort eget Lands Interesser.

Kunde Du ikke have Lyst til at tage med, paa denne Tur som skal være en Fodtur, jeg skal med faa Ord gennemgaae Planen for Dig. Vi tager med Jærnbanen til Frederiksberg, tager saa med Gribskovbanen til Maarup gaar derfra til Tidsvilde, som Du ved gemmer saa mange gode Ting, Ørkennatur, uigjennemtrængelig Krat, St Helenes Kilde, som Sonne har malet og vist nok et ejendommeligt Folk, gaar derfra videre mod Vest til Isefjorden, som vi skulde sé at komme over paa en eller anden Maade; men inden vi kommer saavidt, saa findes der paa Vejen mellem Tidsvilde og Isefjorden en Onkel til mig, som jeg forresten aldrig i mine Dage har besøgt og hvor vi rimeligvis kan faa vore Maver stoppede, sove og Madposerne fyldte til videre Rejse, naar vi saa er komne overpaa den anden Side af Isefjorden komme vi ligestrax til Nykjøbing, hvor jeg ogsaa har en Onkel, som kan tjene os paa samme Maade som den anden, vi gaa videre idet vi følge hele Nordvestkysten af Sjælland, gaar over Sjællandsodde, og kommer ned til Sjællands højeste Punkt "Vejrhøj" hvor fra vi kan se Refsnæs og Spiren paa Roskilde Domkirke paa Engang, vi gaa videre til Drags-

holm, over Kalundborg ud paa mit kjære Refsnæs ud til Præsten paa Spidsen, som jeg længes efter, i en umaadelig høj Grad, at se, og jeg troer med fuldstændig Overbevisning at vi derude vil være overordentlig velkomne som intet andet Steds paa Jorden, hvilket herligt Liv kan vi komme til at leve derude i et Par Dag eller tre gjense alle de kjære Steder, som jeg ikke fik at se i fjor og saa tage hjem over Kallundborg med Jærnbanen; vil Du nogensinde glæde mig eller glæde Dig selv, saa tager Du med paa denne Tur, snik, snak at vi ikke skulde have Penge, vi fægte os frem det bliver det morsomste, 3 vigtige Holdepunkter har jeg jo og det er allerede meget, sikken Minder, der kan glemmes derfra og hvor morsomt for mig ovenpaa dette usle Liv, Folk er altid saa elskværdige paa denne Strækning, saa Rejsen vil neppe koste stort andet end det Jærnbanen tager, jeg trænger saa haardt til at være sammen med en som jeg kjender, igjen, og det samme synes jeg Du maa gjøre. Hvad er dit

Billede, det har Du aldrig omtalt, og jeg forstaar ikke rigtig hvad det er bleven til med Din Forlovelse, om det er gaaet i Stykker eller om det er bleven godt igjen.

Skriv nu snart til

Din Ven

J.F. Willumsen.

Du vil maaske gjennem min Skrift og Brevet i det Hele mærke hvor sløv jeg er bleven, og i høj Grad ønsker at forfriske ovenpaa dette.¹

¹ Dette afsnit er skrevet på s. 1 i venstre hjørne

OMTALTE VÆRKER

J.F. Willumsen: *Skitse fra Garnissionssygehus* (k/G3A4) (1886) Badering, 13.4 x 9.8 cm. F.
Willumsens Museum, S.S. 5

Ljoberkarns Garnisons Lægehus.

d. 27. Juli 1886.

Min Ven. Hansen.

Tak for dit sidste Brev til, det skulde glæde
mig om vi nu atter begynte at skrive rigtig
til hinanden, ja jeg ved nok at det ikke
er din Skyld; men jeg troer ogsaa jeg vil
være iindskyldt, for alt dette herinde, det ad-
spredte mig en Tid, saaledes at jeg ingenting
gav, hverken legeruligt eller aandeligt, saaledes
kæn et Liv, som man ingen Futuruss har af,
dovre en, nu da det snart er forbi saa begynte
jeg igjen at leve op, tankende paa den Nu-
tid, som skal folges ovenpaa, ingen rigtig-
veines har jeg forskaffet mig; min Ungang
der er ingen som sympathiserer med mig, den
lucide som jeg har Agtelse for, en Bogmands,
som hedder Boring, og som jeg betragter for et
meget dannet Meeneske, han har god Forstand
paa alt literært og Skuespil; men paa billed-
Kunst, der har han ikke nogen rigtig alvorlig
Tanke at vise, saa han saadan en iind-
lig en som Meeneske taales ikke at jaa at
vise sine Fejlmeininges, saa bliver han affejen-
gal, hidig skulde jeg skrive. Jeg har forresten
rædset ham, og jeg troer, at Kunst glæde mig

ved et godt Resultat, der 4 jo saa speltant
at opnaa ved Rødvind for os unge, idet hele
har jeg kastet mig over Rødvind med en
forferdelig Fret, som maaske tillige med
den forrige Omstændighed, gjør at jeg ikke
har skrevet saa tit som jeg burde, der for-
bydes mig højlig i de sidste dage, at jeg
i den sidste Tid eller ikke har Correspondent
med Jes, især da han skulde dø, for det
sidste Brev jeg har fra ham 4 helt inde
fra Vinterens Tærne, der kom samtidigt med
der jeg var oppe, hos Dig, med bog paa dit Stel
og der var jo ikke saa saadan særlig indhold-
sig; men hvem vidste at han skulde dø, der
for Hansens Brev du nu i dine frentidige Breve
til mig fortælle mig om Eders sidste Correspondent
som jeg har en Anelse om skulde være mig-
holdig, for han hørte dog ligesaa godt mig
til som Dig til.

Jeg vil fortælle Dig at jeg ligesom du
johs Haug til at vise Jes min Sællagelse paa
en eller anden Maade enten det nu skal være
ved Frands eller Anders; men en Sog synes jeg
at vi snarere kan blive enige om, og der 4 paa
Engen Maade opfordre nogen af vore Akade-
mi Kammerater til at vise deres Sællagelse, de
dette ikke syndelig stor Pris paa ham, medens
han omgiktes dem, hvorfor skulde de nu
gæde Livskædetænder da han 4 død, nej lad
os To slutte os sammen, vi ere dog de eneste som
vare hans Venner og som vist ogsaa ere de

eneste som vil vedblive at være det
og som vil holde ham oppe paa Grund.
Tag af det saa som han har lavet.

Nu lader vi det imidlertid bero til vi
træffes igjen, det være vel ikke saa længe,
saa har jeg vel ogsaa bedre Raad til et
eller andet.

Jeg bringer nemlig i denne Tid Tingen
til en Subscription paa Ude og Hjemme

~~som jeg har tilføjet som en Begrebsskrift~~
mine Tænktes Løb i Værd, da jeg saa det
og jeg kunde ikke undgå, jeg faar det
i Kvartaler, et om Ugen til 1 Kr. 25. og det
er 28 Kvartaler, saa der bliver egentlig en
temmelig dyrt Historie naar jeg bliver færdig,
jeg mangler vel $\frac{1}{3}$ del endnu; men saa
har jeg ogsaa en Samling af fortrinlige
Ting, om det maaske findes mange smukke
maadige Tegninger, saa findes der saa mange
desmere fortrinlige Afhandlinger om Kunst og
Kunstnere. Som det kan fryde mig i mit
Liv etc.

Forresten har jeg faaet en Bestilling
paa om der er saa kjædelig som vel muligt
saa faar jeg dog altid 150 Kr. i Lommen, og
der er jo altid til Heger, Opgaven bestaar i
at male Børnings Tænder, Villa af, og hvis det
bare var noget Dærligt kjört ved Villa og Omgivelser
saa var det naturligvis mere haab om at kunde
male noget kjört; men Villens Facade er

Julestændig jern og Kød med Jern alm.
 Vinbrød i uden Spot af Architectoniske Bygges-
 joan Hus (som forresten er bestemt med
 en Veranda af Vinbrød) findes de alm. af-
 klippede Gæstehuse med et Rosenbed, jeg
 har maatte bruge at min Omtanke for at
 finde et Sted hvorfra den ses bedst ud, og
 ingen Gæstehuse maatte fra Treets maatte spile
 "Roget af Huset" den store grønne facade
 skulde skide en i Ejendommen. Jeg har malet
 det i sin Eftersyns Belysning, saa John kun
 skinner paa den Øverste Del af Huset og John
 gylde Lys falder ind mellem de Skammene.
 Forgrunden er stort Kirsebærtræ. En grøn
 ikke afri for at være nærsere mod Huset facade.
 det staaer højt fra de solbelyste Dage.
 Træet, jeg har maattet forsøge at tage hele Op-
 gaven fra en anden Side en den af Ejendommen
 tænkte "et to fotografisk Billede af Huset og Træet -
 jeg laves det til den sidste Time paa en
 Onsdag; for 11. Mars. Hare, som jeg tænkte
 skal have mere almen Interesse end den første.
 En gang om Ugen og hver anden Onsdag, som
 er min Fredag. Tilbringe jeg derinde i Hegerborg Allee.
 Naar dette Liv kommer til Ende tænke jeg
 at jeg alligevel skulde tilbagevende min gamle
 Friskhed og Villighed, som Julestændig er forsvundet
 under dette Hjorteregiment, den 29. August
 bliver jeg pensioneret og saa vil jeg end at rejse

og nyde Livet som saa skoenbige og
berøver mig af vor egen Lands Interesser.
Sunde du ikke have Lyst til at tage
med, paa denne Tur som skal vere en
Förnu, jeg skal med saa Ord Gjennem-
gaae Planen for dig, Si lags med Jern-
banen til Frederiksberg, lages saa med
Jernskotbanen til Maastrup gaar derfra til
Tidsvilde, som du ved Gjennem Laamange
gørk Tug, Brunkat, en Gjennemtrængelig
Kraa, et Helms Kilde, som Sonne har malet
og vist nok et ejendommeligt Stk, gaes der
fra videre mod Vest til Isejordsbu, som vi
skulde se at komme over paa en eller anden
Maade; men inden vi kommer Saarbo, saa
findes der paa Vejen mellem Tidsvilde og Ise-
jordsbu en Oukel til mig, som jeg forresten
aldrig i mine dage har besøgt og hvor vi rim-
ligvis kan faa vore Maves stoppet, sove, og
Madroeme fylde til videre Rejse, naar vi
saa og komme over paa den anden Side af
Isejordsbu komme vi ligesaa til Nykjøbing,
hvor jeg ogsaa har en Oukel, som kan tjene
os paa samme Maade som den anden, vi
gaa endnu ider vi følge hele Nord vest kysten
af Sjælland, gaar over Sjællands øst, og kommer
ned til Sjællands højeste Punkt, Vejrhøj, hvor vi
fra vi kan se Røpnes og Spinn paa Røskilde
Landskabet paa Engang, vi gaa videre til Brage-

holen, over Kallundborg ind paa mit kjære
Rejsens ind til Mønstre paa Spidsen, som
jeg længe efter, i en uimædelig høj Grad,
at se, og jeg troer med fuldstændig Overbevi-
sning at vi derinde vil være overordentlig velkomne
som intet andet Sted paa Jorden, hvilket herligt
Liv kan vi komme til at leve derinde; og
Paa Dag eller Tre gaae alle de kjære Steder,
som jeg ikke kan se i Fjor og saa tage
hjem over Kallundborg med Jernbanen; vil
du nogensinde glemme mig eller glemme dig selv,
Saa tag du med paa denne Tur, mit snar
at vi skulde have Tunge, vi fægte os for
det bliver det morsomste, 3 vigtige Holdepunk-
ter har jeg jo og det er allerede meget, Althov
Minder, det kan glemmes derfra og hvor morsomt
for mig ovenpaa dette Uale Liv, Folk er altid
Saa elskverdige paa denne Skædding, Saa
Rejsen vil neppe koste stort andet end de
Jernbanen tager, jeg ~~tro~~ trænger Saa haardt
til at være sammen med en som jeg kjender
igjens, og det samme synes jeg du maa gøre.

Hvad er dit Billede, du har det aldrig
omtalt, og jeg forstaa ikke rigtig hvad det er
blevet til med din Forlovelse, om det er gaet
i Stikken eller om det er blevet godt igjens.

Skriv nu snart til din Ven

J. F. Willumsen,

arkiveret 1983